Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 29.4.2022

Asia: U 60/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin markkinavakausvarantopäätöksen ja meriliikenteen MRV-asetuksen muuttaminen) sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi (markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen)

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi valtioneuvoston kirjelmästä U 60/2021 vp, joka täydentää 7.10.2021 toimitettua kirjelmää.

Maa- ja metsätaloutta koskevat 55-valmiuspaketin lakialoitteista erityisesti taakanjakoasetus, LULUCF-asetus ja uusiutuvan energian direktiivi. Päästökauppa direktiivin markkinavakausvarantopäätöksen ja meriliikenteen MRV-asetuksen muuttamisella on vain vähäisiä yhtymäkohtia ja vaikutuksia maa- ja metsätalousministeriön hallinnon alaan.

Eurooppalaisessa ilmastolaissa kiristettiin EU:n vuoden 2030 ilmastotavoitetta niin että vuoteen 2030 mennessä koko EU-alueen kasvihuonekaasujen nettopäästöjä tulee vähentää vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Lisäksi asetettiin tavoite saavuttaa EU:n laajuinen hiilineutraalius vuoteen 2050 mennessä.

Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy valtioneuvoston kantaan ja haluaa nostaa valtioneuvoston kirjelmään U 60/2021 vp liittyen esille seuraavat maa- ja metsätaloutta koskevat näkökulmat:

- MMM yhtyy perusmuistion kantaan, joka koskee pelkästään biomassaa käyttävien laitosten rajaamista EU:n päästökaupan ulkopuolelle. komission ehdotuksen mukaan päästökaupan soveltamisalasta poistettaisiin yli 95%:a biomassaa polttoaineenaan käyttävät laitokset, kun tällä hetkellä raja on 100 % biomassaa käyttävät laitokset. Perusmuistiossa esitetyn kannan mukaisesti Suomi voi suhtautua varauksellisesti ehdotukseen, että biomassaa käyttävien laitosten osalta soveltamisalaan kuulumisen rajaa alennettaisiin 95 %:iin nykyisestä 100 %:sta. MMM pitää tärkeänä, että päästökauppajärjestelmään sovittavat mahdolliset muutokset kannustavat jatkossakin mahdollisimman suureen biomassaosuuteen päästökaupassa, mutta ei pidä asiaa kynnyskysymyksenä, mikäli suuri osa jäsenmaista tukee komission ehdotusta poistaa päästökaupan soveltamisalasta yli 95%:a biomassaa polttoaineenaan käyttävät laitokset.
- Maataloudessa suurin polttoöljyn käyttö on traktoreissa ja työkoneissa, jotka eivät nykyisin voimassa olevassa lainsäädännössä kuulu tieliikenteeseen. Maa- ja

metsätalousministeriön näkemys on, että maatalouden työkoneita ei tulisi ottaa osaksi päästökauppaa.

- Komission ehdotus hiilirajamekanismista koskee lannoitteita. Lannoitteille asetettava hiilirajamaksu nostaa tuotantokustannuksia EU:n sisällä lannoitteiden hintojen kohoamisen kautta. Toisaalta se ei nosta EU:n tuotannon kanssa kilpailevan tuonnin kustannuksia, mikä aiheuttaa hintaedun EU:iin tuotaville maataloustuotteille. Tuontitullien korottaminen ei ole mahdollista maailman kauppajärjestön (WTO) sääntöjen vuoksi. Esitykseen liittyvät siirtymäajat helpottavat hieman EU:n maataloustuottajien asemaa.
- Meriliikenne on Suomen viennille ja tuonnille tärkeä asia, joten esityksen vaikutukset kuljetuskustannuksiin tulee huomioida. Suomalainen metsäteollisuus on vientivoittoista. Tuoteryhmätasolla sahatavara, paperi ja kartonki ovat merkittävimmät vientituotteet. MMM haluaa nostaa esille, että viennin osalta vaikutukset kohdistuvat vahvasti metsäteollisuuteen. Lisäksi lannoitteiden tuonnin päättyminen Venäjältä tarkoittaa, että olemme entistä riippuvaisempia merikuljetuksista maatalouden tuotantopanosten tuonnissa, mikä lisää entisestään suomalaisen maatalouden kustannuksia.